

NOORD-BRABANDER.

Donderdag, 23 Maart.

DIGERE VERUM QUID VETAT?
Horatius.

KERKELIJKE STAAT.

ROME.

Den 3 Februarij vereerde de heilige Vader met een bezoek het Engelsche kollegie, en werd aan het portaal door Z. Emden Kardinaal Weld, beschermheer van het gesticht, door Mgr. Mac Donnell, Bisschop van Olympus en Vicaris-Apostoliek der Antillen, en den heer Wiseman, Rector, ontvangen. Na de kapel van den heiligen Thomas de Cantorbury bezocht te hebben, waarin toen in den omtrek de beelden der heiligen Anglo-Saxen, van koninklijk geslacht, ziet, ging de heilige Vader naar eene andere zaal, en liet de leerlingen en andere personen van het gesticht, tot den voetkus toe; van daar begaf de heilige Vader zich vervolgens naar de Bibliotheek, die rijk is in zeldzaamheden en kostbare werken, betrekkelijk den godsdienst en de geschiedenis van Engeland; onder meer anderen vindt men daar de schoone verzameling, in 70 deelen in folio, der akten, afgekondigd op bevel van het Edgelsch gouvernement, welke door de koninklijke commissie over de archiven des rijks aan het kollegie ten geschenke zijn gegeven. Z. H. bezocht ook de onderscheidene gedeelten van het kollegie en merkte iszonderheid op de grafmonden der Engelsche Katholijken, die eertijds in de kerk waren geplaatst, doch die, sedert derzelver vernietiging, in een der gangen van het kollegie aan bijeenverzameld, ten einde de leerlingen zich aan aandenken te maken van hunnen herinneren.

De goedheid des heiligen Vaders, gedurende dit bezoek en de woorden van aanmoediging, die hij den leerlingen toesprak, hebben allen haren goeden effecten.

DUITSCHLAND.

— Uit Saksen wordt den 8sten Maart het volgende geschreven: Men rijdt tegenwoordig in het gansche land (een zeldzaam verschijnsel) met sladen. In het Spageberge is eene groote menigte sneeuw gevallen, waardoor de gemeenschap langs de zijwegen moeilijk is geworden. Zelfs de hoofdwegen kunnen slechts door bestendige opruiming bruikbaar gehouden worden, zoodat het verkeer in den lande veeltijds gestremd wordt.

— In Napels duurt het voor deze hemelstreek buitengewoon koude weder ook voort. Men weet zich daar niet te herinneren eens zoo groote massa sneeuw gezien te hebben, als op de bergen tot op geringen afstand van de vlakke ligt. Dit is in de maand Maart des te gevoeliger, daar men in de vorige maand aldaar reeds de schoonste en warmste zomerdagen heeft gehad.

— Volgens berigten uit Koblenz, zijn in het afgelopen jaar 1836, op de linker Rijnover van het regerings-district Koblenz, 40 wolven gedood, te weten: 7 oude wolfvinnen, 6 oude wolven, 1 jonge wolf en 26 nestwolven. De daarvoor uitbetaalde premien bedragen te zamen 256 daalders.

— Van de Hongaarsche Grenzen wordt van den 8 Maart het volgende gemeld:

De dood van den beruchten Schubri bevestigt zich; hij schoot zelf zich door het hart, na met slechts weinigen der zijnen zich tegen een meer dan yiervoudig sterker aantal ulanen verdedigd, drie lanssteken in het lijf bekomen en door eenen naar zijn hoofd gaanden sabelhouw, welke hij pareren wilde, zijne rechterhand verloren te hebben. Eenigen der ulanen zijn door hem, die altijd aan de spits zijner beide streed, zwaar gewond geworden, en twee hinner, zegt men, zijn reeds gestorven. Voor hij zijn laatste pistool tegen zijne eigene borst richtte, schoot hij nog het eerste op den genen af, die hem zijne hand had afgehouwen en wondde hem. Schubri schijnt vooruemens geweest te zijn, zich naar Turkije door te slaan, en tot dat einde zijne beide gesplitst te hebben. Reeds zuidwaarts tot aan Fünfkirchen genaderd zijnde, werd in dien omtrek zijne tegenwoordigheid aan eenen dapperen ulanen-officier verraden, die onmiddellijk zijne manschap deed opzitten en de overrompeling volvoerde. Al de loopers waren op het volledigst gewapend, en uit de taktiek, welke zij bij hunnen terugtogt in acht namen, zoude men moeten besluiten, dat zij meerendeels tot den militairen stand behoord hadden.

— Men schrijft uit Frankfort van den 17 Maart het volgende: Heden heeft men aan onze beurs voor het eerst Spaansche Schatkistbiljetten gezien, welke afgegeven zijn in ruiling voor de 1 November II., vervallen halfjaars coupon. Deze biljetten zijn zeer kunstig vervaardigd, gedrukt op fraai papier met zwarte en groene inkt; aan iedere zijde staat een interest cou-

pon; men heeft alle noodige voorzorgen genomen om derzelver vervalsching te verhoeden; inderdaad, indien het Madridsche gouvernement nog in staat ware eene nieuwe geldleening te verwerven zouden deszelfs schuldbrieven wat de typografische uitvoering aangaat, alle bekende overtreffen.

— Dit hoofde van de ziekte des barons van Rothschild, bevinden zich de vier gebroeders thans allen alhier.

FRANKRIJK.

PARIS, den 19 Maart.

De *Gazette de France* beweert, dat het huwelijk tusschen den hertog van Orleans en de prinses van Mecklenburg-Schwerin, op bevel des Keizers van Rusland, afgesprongen is. De heden morgen uit Duitschland ontvangten dagbladen zijn daar echter lijfregt in strijd mede, en, volgens dezelve, zal het huwelijk wel degelijk voortgang hebben.

— Gisteren hebben de afgevaardigden, in hunne bureaux, de commissie voor de buitengewone crediten, wagens geheime uitgeaven, benoemd. De meerderheid is daarbij aan het ministerie gebleven. Heden heeft de kamer zich met het aanhooren van verzoekschriften, meerendeels van plaatselijk belang, bezig gehouden.

— In het ministeriele Avondblad leest men, dat de grootzegelbewaarder bij den staatsraad de verklaring of het protest van den Aartsbisschop van Parijs ingediend heeft, gelijk mede de daarbij gevraagde goedkeuring van zijn metropolitain kapittel, ter zake van het ontwerp van wet, betrekkelijk de gronden van het gewezen Aartsbisdom. De staatsraad zal Dingsdag vergaderen, en oeven die zaak te raadplegen.

— Een dagblad verhaalt, dat het Napolitaansch gouvernement aan de politie van Parijs kennis gegeven heeft van het bestaan van een genootschap van Koningsmoordemars te Tortosa.

— Ter beurtze van gisteren had de afstankelijk heit berigt van te Amiens plaats grijpende onlusten eenige bezorgdheid verwekt; men zeide, dat het volk er zich tegen het ineen senre stedelijke belasting verzet, en de tot herstel der orde opgeroepen nationale garde aan die oproeping niet beantwoord had; voorts dat het 2de regiment kurassiers, zich door de nationale garde niet ondersteund ziende, moodeloosheid had betoond. Voor den afloop der beurs, vast men echter dat alles weder tot de orde was terug gekeerd.

— In den *Moniteur* worden de daadzaken volgenderwijze voorgedragen:

Te Amiens zijn eenige beroeringen uitgebarsten. Eene op voordragt van het stedelijk bestuur uitgevaardigde Koninklijke ordonnantie had de heffing van het regt van octrooi tot de veerstedes uitgestrekt.

Den dag op welken het nieuwe tarief moest in werking gesteld worden, wilden talrijke volkshopen door de beambten te mishandelen de invoering heletten. De belasting van deze opschudding gevat en in hechtenis gezet zijnde, verzamelden zich des avonds groote troepen van Voorstad-bewoners, met eenig slecht volk uit de stad, rondom de gevangenis, en eischen zijne bevrijding.

Zoodra de prefekt van dit randoer kennis bekwam, rekwireerde hij de gewapende magt. Het 2de regiment kurassiers rukte terstond op het plein der Mairie uit, en na eenige opeisschingen en charges in den draf gingen de volkshopen uit een. Er werden wel ettelijke steenen op de kurassiers geworpen, maar er heeft geen daadwerkelijke strijd plaats gehad. Alleen de vertooning der wapenmagt is voldoende geweest om de orde te herstellen. Bij het vertrek van den post heerschte te Amiens volkomene rust, en de octrooiregten werden geind zonder dat de bewoners der voorsteden den minsten weerstand boden.

— Heden hiep hier het gerucht, dat onder de arbeidende volksklasse te Lyon onlusten waren uitgebarsten.

— Gisteren verhaalde men ter beurtze, dat te Oran het 2de regiment in opstand was geraakt op het vernemen dat men hunne officieren had verwijderd.

Een ochtendblad deelt dat gerucht aldus mede: Men verzekert dat het ministerie uit Algiers de tijding heeft ontvangen, dat het geheele 62ste regiment tegen de jongsten aanzien van de officieren van dat korps genomen, maatregelen had geprotesteerd.

— Ons komt dat berigt ongelooftbaar voor; volgens ons berekening kan de uitwerking der ordonnantie van distributie, indien zij al te Oran hebbe kunnen aankomen, niet reeds vóór het

de Middellandsche Zee zijn teruggekeerd, noch mitsdien gisteren te Parijs bekend zijn.

Mgr. de Pradt is niet overleden, gelijk men gezegd had en door zeker dagblad gemeld was geworden. De prelaat is door een beroerte aangetast en had de spraak verloren. Mgr. de aartsbisschop heeft hem onderscheidene reizen bezocht: De eerste dag kon hij den zieken niet naderen, die buiten kennis was; dinsdag en woensdag den 14 en 15 dezer keerde de aartsbisschop tot hem terug en sprak den zieken woorden van godsvrucht toe. Mgr. de Pradt scheen dezelve wel te verstaan en toonde zich gevoelig voor de liefde van den doorluchtigen prelaat. Laatstleden zaterdag was zijne ziekelijke toestand minder bedenkelijk en de geneesheeren hadden hoop op eene gunstige crisis.

De heden ontvangen tijdingen omtrent deze prelaat zijn als volgt: De gewezen Bisschop van Mechelen, wiens dood te voorbarig was gemeld, is gisteren overleden. De heer de Pradt was de persoon, in wien schier al onze staatslieden zich vertegenwoordigd zagen. Hij heeft zich verzet tegen de revolutie van 1789; hij was tegenstander van het verburgerlijken der geestelijkheid, Bisschop van Poitiers, Aalmoezenier van den Keizer, Aartsbisschop van Mechelen, Gezant te Warschau, tegenstander van Napoleon, na eerst een zijner grootste bewonderaars geweest te zijn, Kanselier van het legioen van eer, vrijzinnig schrijver, Afgevaardigde van de linkerzijde tijdens de restauratie, enz.; hij was een man van alle soort, in den trant als de Heer de Talleyrand.

SPANJE.

In den loop van den 18den des morgens is op de beurs te Parijs de volgende bij het bestuur ontvangene telegraphische dépêche aangeplakt:

Bayonne den 17den Maart. De generaal Evans heeft zich den 15den, na eenigen tegenstand der Carlisten, van de Venta [herberg] van Ernani meester gemaakt. Hij heeft vier kanonnen vermeersterd, en de strijd heeft hem slechts 200 gekwetsten gekost. Espartero was den 15den te Eybar, op de grenzen van Guipuzcoa. Saarsfield, door de sneeuw overvallen zijnde, is den 12den, na een gering voordeel behaald te hebben, te Gatasa, nabij Pampeluna teruggekeerd. Don Carlos bevindt zich te Tolosa en de Infant Don Sebastian staat met 10 bataillons tegen over Saarsfield.

Dit bericht is niet onbelangrijk, in zoo verre als daaruit blijkt, dat generaal Evans de krijgsverrigtingen voortzet, en zelfs stellingen moet hebben veroverd, die hij bij het gevecht van den 10den te vergeefs heeft aangetast.

Het ontbreekt thans niet aan berichten wegens het gevecht, dat generaal Evans den 10den heeft geleverd. Allen konde daarin overeen, dat die generaal, na in het eerst enige voordeelen behaald en de verschansingen der Carlisten op de hoogten van Amozagana vermeersterd te hebben, natteloo veel volk heeft verspild, om de Carlisten ook uit de stellingen van Astigarraga, tegenover Ernani, dicht bij het riviertje Urunica te verdringen. In een Carlistisch legerbericht wegens het gevecht van den 10den wordt gezegd, dat de troepen des generails Evans vreeselijk veel geleden hebben, zoo zelfs, dat aan zijne zijde 2000 man buiten gevecht waren gesteld en hij niet bij magte was om den 11den den strijd te hervatten. Het waren echter, volgens dit legerbericht voornamelijk de onder de bevelen van dezen generaal strijdende Spaansche bataillons geweest, die zoo veel hadden geleden, daar de Engelschen in de achterhoede waren gebleven en zich bepaald hadden tot het werpen van Congrevische vuurpijlen in de verschansingen der Carlisten. Het legerbericht spreekt voorts van een gebouw nabij Astigarraga hetwelk door de strijdende partijen elf maal genomen en heronnen was. Men begroot het verlies der Carlisten op 30 dooden en 300 gekwetsten.

Een ander bericht, dat van eene zijde komt, alwaar men voor de revolutionaire partij in Spanje sterk partij trekt, beschuldigt insgelijks den generaal Evans, dat hij noodeloos veel volk heeft verspild, en begroot zijn verlies den 10den op 1000 man. Reeds waren er den 12den 850 gekwetsten te San Sebastian binnengebragt, waaronder echter slechts 70 Engelschen waren, hetgeen wel een bewijs opleverde, dat deze laatsten niet zeer ernstig deel aan het gevecht hadden genomen. Aan generaal Evans wordt in dit bericht de lof toegezwaid, dat hij als een dapper soldaat gestreden heeft; doch men voegt er bij, dat het hem aan veldheers-talent geheel mangelt, en dat in het algemeen de troepen der Koningin zeer slecht zijn aangevoerd, zoodat de wanorde, die bij den aanval geheerscht heeft alle denkbeeld te boven gaat en aan geregelde Europeesche troepen tot schande verstrekt.

Ook in bijzondere brieven, die men in Engeland van officieren van het legioen van generaal Evans heeft ontvangen, wordt het verlies der Christinos in het gevecht van den 10den op 1000 man, en dat der Carlisten, die achter hunne verschansingen veiliger waren, op 300 begroot.

Een bericht uit Bayonne van den 14den vermeldt, dat de generaal Saarsfield in zijn plan om Lecumberri aan te rukken, en dus de gemeenschappelijke krijgsverrigtingen tegen de hoofdmagt der Carlisten in Guipuzcoa te ondersteunen, belemmerd is, doordien de Infant Don Sebastian zich met eenige bataillons

voor Puente la Reyna, ten zuide van Pampeluna, had vertoofd. Welligt zal Saarsfields terugkeer naar Pampeluna, waarvan hierboven gewag is gemaakt, ook aan deze omstandigheid te wijten zijn.

In den staten avond van den 18den is door de Franche regering nog een nader telegraphisch bericht beschikbaar gemaakt, van dezen inhoud:

Bayonne den 18den Maart 1837. De generaal Evans heeft bij den aanval op Ernani ten eenen male schipbreuk geleden; hebbende de Carlisten eene versterking van 8 bataillons ontvangen, die door den Infant Don Sebastian, nadat deze Saarsfield aan zijn lot heeft overgelaten, is aangebragt. De teruggevlugene Christino's hebben alle de stellingen, die zij sedert den 10den veroverd hadden, in de grootste wanorde verlaten, en zijn des avonds te San Sebastian terug gekeerd, alwaar voor hen 1500 gekwetsten waren binnengebragt. Een bataillon Koninklijke Engelsche mariniers is het enige geweest, dat stand heeft gehouden; het heeft den terugtocht beschermd. Espartero staat te Durango en Saarsfield te los Berios.

Aan alle de verwachtingen, die men in Frankrijk en elders op den sedert lang beraamden, gemeenschappelijken aanval van de drie generaals der Christino's, Evans, Espartero en Saarsfield, gebouwd had, wordt, ten minste voor het oogenblik, door dit bericht de bodem ingeslagen. Men weet, dat het middelpunt, waarheen de drie legerafdeelingen der Christino's van verschillende kanten moesten oprukken, Tolosa was. In plaats van dat punt te naderen, hebben thans alle de drie generaals zich daarvan meer verwijderd. Van generaal Evans valt dit van zelve in het oog, en indien, hetgeen wel mogelijk te veronderstellen is, het telegraphische bericht zijne verliezen niet heeft overdraven, zal hij in langen tijd geene aanvallende houding kunnen aannemen. De generaal Espartero, die van de zijde van Bilbao tot in het hart van Guipuzcoa moest doordringen, was, volgens het vroegere telegraphische bericht den 15den te Eybar, op de grenzen van genoemd gewest, en daar hij thans gezegd wordt, te Durango te staan, heeft hij reeds eene rugwaartsche beweging gemaakt. Dit is insgelijks het geval met generaal Saarsfield. Aan dien generaal was de taak opgedragen, om den Infant Don Sebastian, die met eene vrij sterke magt de stellingen van Lecumberri bezette, aldaar aan te tasten. Volgens het telegraphische bericht uit Bayonne van den 17den was hij, na eenig gering voordeel behaald te hebben, door de in de gebergten gevallen sneeuw belet, om verder voort te rukken, en reeds te Latasa teruggekeerd. Dit dorp (op onze kaarten La Tassa) ligt nog omstreeks drie uren ten noordwesten van Pampeluna; los Berios daarentegen, alwaar hij sedert den 10den is gebleven, ligt onder den voet van genoemde vesting. Bij vergelijking met vroegere tijdingen komt men tot het vermoeden, dat het aan den Infant Don Sebastian gefukt is, om Saarsfield geheel en al om den tuif te leiden. De bevelhebber der Carlisten, schijnt namelijk de houding te hebben aangenomen, alsof hij eenen aanval op Puente la Reyna, ten zuiden van Pampeluna wilde doen, en heeft daardoor misschien wel Saarsfield bewogen, om naar den omtrek dier vesting terug te keeren; maar in dien tusschentijd hebben de acht Carlistische bataillons, met hunne gewone vlugheid in het doortrekken van bergachtige streken, den afstand tusschen Lecumberri en Ernani afgelegd, en bij die laatste plaats de schaal ten voordeele van Don Carlos doen overhellen.

In bijzondere berichten uit Madrid, van den 11 Maart leest men:

De eerste Minister Calatrava is, tot leedwezen van velen, bij voortdoring ziek; waardoor reeds sedert eenigen tijd de teugels van het bewind schier uitsluitend in handen van den heer de Mendizabal zijn. Men twijfelt of verscheidene gestrengde maatregelen, die in den laatsten tijd tegen voorstanders van het koninklijk statut genomen zijn, niet aan zijnen invloed zijn toe te schrijven. Desniettemin heeft de heer de Mendizabal de gunst der revolutionaire partij geheel verloren, en er zijn hier reeds geruchten in omloop geweest, dat in de geheime genootschappen besloten was, om hem, wegens ontrouw aan zijne vroegere aangegane verbindtenissen, bij de eerste gelegenheid, met dolksteek om het lever te brengen. Hoewel het bestuur zich veel moeite geeft, om aan geld te komen, is hetzelve daarvan toch zeer slecht voorzien, en schijnen de moeilijkheden van dezen aard zelfs te vermeerderen, daar sedert gisteren bij de Amortisatie-kas de betaling van het laatste halfjaar renten der binnenlandsche schuld weder geschorst is. Intusschen kondigt een onzer dagbladen *el Castellano* aan, dat de regering er in geslaagd is, om met het bankiershuis Rothschild, onder verband der inkomsten van Cuba, eene lening van 20 millioen realen (2½ millioen guldens) te sluiten. Het genoemd huis had de wisselbrieven op Cuba tegen 19 pCt. verlies aangenomen, en reeds 8 millioen realen in geldswaarde en 8 andere millioenen in vervallene doch onbetaalde coupons van buitenlandsche schuld in betaling gegeven, terwijl de overige 4 millioen betaald zouden worden; zoodra men van het inkasteren der wisselbrieven in de Havannah kennis droeg. Deze berichten schijnen werkelijk gegrond te zijn.

De commissie uit de Cortes, die het voorstel van den heer Montoya, betrekkelijk het gezag des generails Rodi moest

onderzoeken, heeft in de zitting van den 9den een verslag uitgebragt. Zij stelde daarbij voor, om de regering tot mededeeling aan de vergadering van alle de wegens deze zaak in haar bezit zijnde officiële stukken uit te noodigen. Maar op aandrang van den minister de Mendizabal, en niettegenstaande het voorstel door den heer Caballero met kracht werd voorgestaan, is hetzelfde verworpen.

«De markies de Palacio heeft dezer dagen eenige voordeelen behaald op de benden opstandelingen, die rondom Beccite, op de grenzen van Valepica en Arragon, vereenigd waren. In Katalonie is eene Carlistische afdeling, die de stad Gratus bezet had, den 2den Maart door de grondswetsgezinde troepen daaruit verdreven. De Carlisten werden op dat punt door Rôyo [die onlangs door Don Carlos tot zijnen opperbevelhebber in Katalonie benoemd is] aangevoerd.

«De generaal Alaix is er eindelijk toe gekomen, om aan de bevelen van hoogerhand te gehoorzamen en zijn bevelhebberschap neder te leggen. Hij is te Burgos in arrest en zal aldaar wegens zijn gedrag sedert het gevecht van Villa-Robledo voor eenen krijgsraad te regt staan.»

ENGELAND.

LONDEN, den 29 Maart.

Het voorstel van den heer Roebuck, tot mededeeling van stukken omtrent Rusland en Turkye, strekte eigenlijk daartoe, om het Huis een besluit te doen nemen, dat het de staatkunde van lord Palmerston, opzigtens Rusland, afkeurde. De spreker haalde, namelijk, het gebeurde van den *Vixen* (1) en andere voorbeelden aan, die zouden moeten bewijzen, dat Rusland daardoor het regt der volken geschonden had; dat hetzelfde zich eene buitensporige magt aanmatigde, en het er vooral op toelagde om den Britschen handel te snuiken. De heer Roebuck ontkende, dat Rusland het regt bezat de Circassische kust in staat van blokkade te verklaren, omdat hetzelfde het Circassische niet, of althans niet wettig, zou bezitten. Hij liet zich eenige zeer vinnige woorden omtrent die Mogendheid ontvallen, noemde de Russen Barbaren, en beweerde, dat zij geheel de wereld mogten veroveren, mits zij slechts den Engelschen handel of scheepvaart niet te na kwamen. «Dan moesten zij onderwinden, dat Engeland binnen een paar weken de Russische vlag van de zee kon doen verdwijnen.» De redenaar zeide, dat hij in het algemeen geen oorlog wilde, maar dat Engeland geen Mogendheid was, om den vrede tot den prijs van vernedering te koopen. Hij meende, dat lord Palmerston dit geheel voorbijzag; dat deze, niet minder omtrent kleine als omtrent groote landen, Engeland's regten moest doen gelden; dat onze vloot in de Middellandsche zee eene nuttelooze vertooning maakte; dat nergens de Britsche handel was verzekerd, enz.

Vercheidene leden, waaronder de admiraal Sir Hugh Cannington en de heer O'Connell, spraken in denzelfden geest. Lord Stuart drong er vooral op aan, dat door lord Palmerston's staatkunde Engeland eene schandelijke rol speelde, daar het eene overmoedige, aanmatigende houding tegen kleine Staten aannam, maar eene onderdanige, kruipende omtrent groote.

De minister Palmerston betoogde, in antwoord, dat de heer Roebuck het volkenregt geheel verkeerd had ingezien; dat, namelijk, eene blokkade, hetzij in oorlog, hetzij wegens plaatselijke verordeningen nopens den handel, moest erkend worden; dat de door Rusland genomen maatregel voor de kust van Circassie tot het laatste geval gebragt moest worden; dat Engeland het hoogste belang had, om deze beginselen van het volkenregt, door een' Grotrius, Vattel en anderen geleerd, te handhaven. Aan den anderen kant verklaarde hij, dat Rusland te kort had gedaan aan deszelfs plegtige verzekeringen, bij het begin van den jongsten Turkschen oorlog, dat het geen veroveringen bedoelde; Circassie moest diensvolgens niet in bezit zijn genomen. Overigens betrugte de minister, dat het bewind de zaak van den *Vixen* met den meesten ernst ter harte nam, en dat de gevraagde staatsstukken niet medege-deeld konden worden, omdat de zaak daarvoor nog niet rijp was.

Gelijk men weet, is daarop het voorstel, zelfs zonder hoofdelijke stemming, ter zijde gelegd. Vervolgens heeft het huis het budget van marine aangenomen, nadat nog eenige woordenwisselingen hadden plaats gehad over het gebruik der Britsche mariniers in Portugal en Spanje, en de weinig vereerende rol, welke de ministers in die beide landen speelden.

Voorregeristen heeft het Lagerhuis gehandeld over een voorstel van den heer Clay, strekkende om een, in plaats van de tegenwoordige klimmende en dalende regten op den invoer van vacemd graan, vast regt in te voeren. Dit voorstel is verworpen met 225 tegen 89 stemmen.

Dezer dagen is er door zekerden Kaerney een aanslag op het leven van den onder-voorzitter der Oostindische compagnie, den heer L., gemaakt, ten gevolge waaraan deze verscheiden wonden heeft bekomen.

De senaat der Vereenigde Staten heeft den 17den laatste, den het rapport der commissie voor buitenlandsche zaken gehoord, die zich vereenigd heeft met de meening van den afgetreden President om nieuwe pogingen te doen tot vereeffening

(1) Een Engelsch schip, over eenigen tijd door de Russen op de Circassische kust genomen, omdat hetzelfde amunitie aanvoerde.

der geschillen met Mexico en om, bij het overhoopt mislukken daarvan, het Congres zoodanige maatregelen aan te raden, als de eer der natie en de regter der beleedigde noord-amerikaansche burgers vorderden. Men is deswege nog tot geen ander besluit gekomen dan tot het laten drukken en verspreiden van gemeld rapport.

NEDERLANDEN.

GRAVENHAGE, den 22 Maart.

De *Staats-Courant* houdt heden het bericht eener negotiatie tot te gelde making van losrenten rentende 5 ten honderd, ten laste van 's rijks overzeesche bezittingen, waarvan de renten door het rijk, bij de wetten van 11 Maart 1837 (Staatsbladen No. 9 en 10) onvoorwaardelijk zijn gewaarborgd. De hoofdbepalingen dezer negotiatie zijn de volgende. De inschrijving wordt opgesteld voor 19,000 aandelen, elk à f 1000, waarvoor eene losrente à f 1000 ten laste der overzeesche bezittingen zal worden afgegeven; elke losrente zal voorzien zijn van halfjarige coupons, betaalbaar op 1 April en 1 October, met betaling van intrest, ingaande 1 April aanstaande. De inschrijvingen kunnen geschieden op maandag, dinsdag en woensdag 10, 11 en 12 April aanstaande, bij de Nederlandsche bank te Amsterdam en in de hoofdplaatsen der provincien en te Rotterdam bij de agenten van den rijkskassier. De inschrijvingen zullen worden gesloten op den 12den en de uitslag vóór of op den 17den worden bekend gemaakt. De betalingen zullen moeten worden gedaan in geld of in bankbiljetten op de navolgende termijnen vóór of op 30 April, 20 Junij 10 October en 10 Januarij 1838, telken male f 250. Ieder aandeelhouder zal tot den verschijndag van den laatsten termijn, bij elk aandeel, nadat daarop de twee eerste termijnen zijn gefourneerd, met eene bijlage van f 70, ten kantore waar hij heeft ingeschreven, eene obligatie van f 1000 vier ten honderd rentende en afgegeven volgens de wetten van 24 April 1836, kunnen inleveren. Daarvoor zal hij bekomen eene losrente tegen 5 ten honderd, tot een gelijk kapitaal van f 1000 ten laste van de overzeesche bezittingen. Op de in te trekken obligatien zal geen verderen intrest dan tot den laatsten Maart worden voldaan, daar die op de losrenten den 1sten April ingaat. De receptissen, uit te geven bij de betalingen en bij de inlevering der obligatien, zullen niet later dan aanvankelijk 1 Julij aanstaande tegen originele losrenten ten laste der genoemde bezittingen overwisselbaar worden gesteld, met onvoorwaardelijken waarborg van het rijk voor den intrest. Aan den handel zal een vierde percent courtage over het fournissement worden betaald.

Laatsleden Zondag is te Haarlem geopend de, door het departement Haarlem der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van nijverheid, aangekondigde winter-tentoonstelling van bloeiende planten en gewassen. De twee premien, uitgelooft voor de bloeiende dubbele *Dahlia* en *Datura Arborea*, hebben niet kunnen worden verleend, maar de heer E. H. Krelage, bloemist aan den Kleinen Houtweg in genoemde stad, heeft de zilveren medaille verworven voor het door hem gezonden *zesttal bloeiende Amarijllissen*. De fraaie schikking van een aantal meest bloeiende planten levert een goed geheel op, en dezelfde worden door kenners, zoo wel als door liefhebbers met genoegen beschouwd.

AANMATIGINGEN VAN HET PRUISSISCH GEZAG IN DE R. R. KERKELIJKE ZAKEN.

Mgr. de Aartsbisschop van Keulen heeft aan de geestelijkheid den navolgenden brief geschreven.

«Aan den Hoofd-President der Rhijn-provincien is aangebragt dat in het arrondissement Aken, gedurende feesten, aan de muren en deuren der kerken alsnog aankondigingen gevonden worden, die niet alleen geen zin hebben, maar wat meer is, tot bijgeloof leiden en dat men deze vooral aan de kerken en plaatsen aantreft, die gewoonlijk den naam van mirakuleuze of bedevaart-plaatsen dragen. Ingeval men soms soortgelijke bekendmakingen mogt vinden, verzoeken wij u, Myne Heeren Pastoors, dezelve ons ter hand te willen doen stellen.

Keulen den 21 Januarij 1857.

(Get.) *Clemens Augustus*, Aartsbisschop van Keulen.

Een nieuw bewijs dat het burgerlijk gezag in Pruisen zich met alles hemoeit, wat den katholieken godsdienst aangaat en de partikuliere regeringen der steden en dorpen geheime en aanhoudende betrekkingen opzigtelijk de kerkelijke zaken met den hoofd-president, die protestantsch is, hebben. Die aanplakkingen, waarover gesproken wordt, houden niets anders in dan, volgens oud gebruik, het bekendmaken der aflaten, welke de Opperste Herders ten allen tijde aan die plaatsen en kerken verleend hebben en waardoor de geloovigen worden uitgenoodigd om dezelve in den geest der Kerk te verdienen; doch daar de leer over de aflaten, bedevaarten en zoo voorts voor de oogen der protestanten eene ongerijmdheid is, zoo spreekt het van zelfs, dat dergelijke bekendmakingen hun voorkomen van allen zin ontbloot en bijgeloovig te zijn. Hier staat alleen te onderzoeken of eene protestantsche regering het regt heeft om zich in deze onderwerpelijke zaak als regter op te doen en daarvan rapporten in te dienen.

Indien de kerkelijke autoriteit zich tegen dergelijke aanhoudende willekeurige aanmattingen niet verzet, zal de hoofdpresident eindelijk de overste der Bisschoppen in de Rijn-provincien worden; zie hier nog een nader geval. — Het Cathedraal kapittel van Trier, gebruik makende van deszelfs regten na het overlijden van Mgr. Homme, had den dag van den 11 Januarij jl. voor de verkiezing van eenen nieuwen bisschop bepaald en gaf daarvan kennis aan het ministerie te Berlijn, in de hoop dat men geene hinderpalen tegen dit besluit zoude stellen en de vrijheid der keuze niet zou belemmerd worden. Doch ijdele hoop! het ministerie antwoorde dat het kapittel zich tot den Koning moest wenden, volgens de gewoonten die men tot hier toe gevolgd had en hem de gevoelens van het kapittel betrekkelijk de personen, die men voor de Bisschoppelijk functien geschikt oordeelde, mededeelen. Ondertusschen vond men in de bisschoppelijke archiven eene breve van Z. H. Pius VII, gerigt aan den deken en kanunnikken der kerk van Trier betrekkelijk het regt van verkiezing in dato 16 Julij 1821. In die Breve vermaant de heilige Vader het kapittel om dit belangrijk regt, hetwelk tot hetzelfde behoort, in het belang der kerk en der geloovigen uit te oefenen, want zegt hij onder meer anderen het geldt de verheerlijking van den Almogenden God, het welk zijn der zielen en uwe eigene zaligheid. Gij moet bij het uitbrengen uwer stem geen ander doel hebben dan het nuttige voor den godsdienst en het behoud uwer kudde, enz. (De heilige Vader beroept zich hier nader op het concilie van Trente.)

Doch, zegt hij, daar het voor den voortgang van den godsdienst en het bisschoppelijk gezag van belang is, dat er eendragt heerscht tusschen de beide magten, aangezien de wereld godd geregeerd wordt en de kerk bloeit en in voorspoed toeneemt, wanneer het Koning- en priesterschap het eens zijn, zoo is het uw pligt te roepen diegenen, welke, behalve de andere hoedanigheden bij het canonieke regt bepaald, door hunne voorzigtigheid aanbevelingswaardig zullen voorkomen, en die gij zult weten gelijkelyk den Koning aungenaam te zijn, eene zaak waarvan gij u zorgvuldig zult moeten verzekeren, alvorens tot de plechtige acte van verkiezing, volgens de canonieke regelen over te gaan.

De uitlegging dezer breve bragt verdeeldheid in het kapittel te weeg; de oudste leden, het grootste in getal, beweerden dat men de handuiding van den persoon (*regi accepta*) den Koning moest vragen, en wilden dat men op die wijze den Protestantschen minister te vrede stelde. De jongste kanunniken verzetteden zich krachtadig hiertegen en deden te regt opmerken, dat in dit geval er geene keuze plaats had en men lijnrecht tegen de woorden der breve zou handelen, welke hun de vrijheid van keuze verheende en voor God verantwoordelyk stelde voort al de gevolgen eener verkiezing, welke door vreemden invloed zoude kunnen plaats hebben. Naar hun gevoelen was de zin der breve, dat het kapittel vóór de solemnele acte onderscheidene kandidaten moest kiezen en die den Koning voorstellen, om daaruit eenen hem aangenamen persoon te verkiezen, en dat, ingeval het kapittel het omtrent de kandidaten omeens was, de zaak aan de beslissing van den heiligen Vader moest worden overgelaten, nithoofde deze wijze van handelen erkend en bij al de concordaten met Protestantsche vorsten gesloten, als wettig bekrachtigd was.

De eerste weigerden dit gevoelen aan te nemen. Integendeel zij besloten de keuze der bisschops, van de beslissing van het ministerie te doen afhangen. De laatste, de heeren Braun, Arnoldi en Muller, besloten om aan Zijne Heiligheid bloot te leggen, al hetgeen er in het kapittel was voorgevallen, met verzoek, om eene authentieke uitlegging der breve wel te willen geven en te gelijker tijd te bepalen, welk deel de eerwaarde heeren kanunniken honorair aan de verkiezing kunnen of moeten nemen, die tot hier toe uitgesloten waren. Nadat zij dezen brief naar Rome opgezonden hadden, gaven zij hiervan aan het gouvernement en het overige gedeelte van het kapittel kennis en voegden er bij, dat zij als nietig en van onwaarde zouden beschouwen, al hetgeen men ten aanzien der keuze zou verrigten, voor en alear de heilige Stoel op hun verzoek zou geantwoord hebben. Zij eindigden met op hunne regten aan te dringen, met het vast voornemen, om dezelve geheel en ongeschonden te bewaren en te verdedigen.

Hier uit blijkt derhalve, dat het Pruissisch gouvernement altijd genegen is om zich van de verkiezingen meester te maken, doch ook van den anderen kant ziet men geestelijken met moed en voorzigtigheid optreden om de vrijheid der kerk te herkriften, die welligt voor de kerk van Duitschland door eene overdrevene toegevendheid noodlottige gevolgen zou kunnen hebben. Het is genoegzaam bewezen en erkend, dat een bisschop om den Koning aangenaam te zijn, vooraf zich aan de artikelen van Coblenz moet onderwerpen. De laatste berigten uit Pruisen leveren ongelukkiglyk het voorbeeld van den nieuwen aartsbisschop van Keulen op. Deze artikelen zijn in openlyken strijd met de pausselijke bullen ropens de gemengde huwelijken; een bisschop die dezelve aanneemt, toont zich derhalve een tegenstrever van het hoofd der kerk te zijn. Deze staat van zaken kan niet lang voortduren, zonder dat de Katholieke kerk de slavin van het gouvernement worde, die langzaam aan, in eene soort van Protestantismus zou ontfaarden.

27ste Lijst. No. 12268, 15560 ieder f 1000.
28ste Lijst. No. 17599, 16973 ieder f 1000.
29ste Lijst. Geene.
30ste Lijst. No. 23619 f 1500; No. 15575 f 1000.

* * Op heden overleed tot mijne en mijns Kinderen bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot de Heer **A. R. NOLDUS VAN DEN BERGH**, in den ouderdom van bijna 78 jaren, na voorzien te zijn van de laatste H. H. Sacramenten.

C. TIMMERMANS,
en kinderen.

DRENNEN,
den 17 Maart 1837.

Deze dient tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

MARKTBERIGTEN.

Prizen der Granen te Amsterdam, 20 Maart 1837.

Tarwe in consumptie in een doon; in entrepot bij partij lager verkocht; 130 p. n. Rijn en ont. f 192; 131 p. j. Gron. f 220; 127 p. o. p. Pommer. f 230; 123, 128 p. n. Vriess. f 151, 175; 125 p. n. Gron. f 157; 125 p. dito Smet. f 148; 126 p. o. Pommer. f 223. — Oude Rogge mede als voren; nieuwe slaauw; 118, 120 p. Pruijs. f 154, 160; 120 p. Pommer. f 150; 113 p. gedr. f 125; 120, 121 p. n. Overijss. f 136, 140. — Garst slaauw; alleen verkocht; 104, 105 p. n. Old. Winter in publieke veiling f 115. — Haver zonder handel. — Boekweit prijshoudend; 118 p. n. Nykerker f 146, 147.

Prizen der Oke te Amsterdam, 20 Maart 1837.

Koolzaad 1 & hoogar; Carolineziel, 55 &; Zeeuwach Zomerzaad 43 &. — Lijnzaad zonder handel. — Raappolie wiffiger; per 6/10. f 38; Vliegend f 37 a 37; Mei. f 35; September en October f 31 a 32; November f 31 a 32. — Lijnolie per 6/10. f 35; Vliegend f 33 a 34. — Raappolie per 6/10. f 40; Vliegend f 39. — Raapkoeken f 58 a 64. — Lijnkoeken f 7 a 10. — Middelburg, 16 Maart. Tarwe de Ned. maad f 6,75. — Rogge f 5. — Garst f 3,70. — Haver f 2,50. — Boekweit f 4,30. — Groene Erwtten f 4,50. — Snek, 14 Maart. Boterprijs f 37. — Leyden, 18 Maart. Boterprijs f 37 tot 38 a 40.

BEURSPRIJZEN.

Weenen, den 18 Maart: 5 pCt. Metall. 105; 4 pCt. 100; 3 pCt. 75; Bankactien 3 pCt. 130.
Londen, den 18 Maart: 3 pCt. gerons. 90; Arripins 27; 4 pCt. 32 a 33; Bull 21 pCt. 100; 5 pCt. 100; 6 pCt. 100; 7 pCt. 100; 8 pCt. 100; 9 pCt. 100; 10 pCt. 100; 11 pCt. 100; 12 pCt. 100; 13 pCt. 100; 14 pCt. 100; 15 pCt. 100; 16 pCt. 100; 17 pCt. 100; 18 pCt. 100; 19 pCt. 100; 20 pCt. 100; 21 pCt. 100; 22 pCt. 100; 23 pCt. 100; 24 pCt. 100; 25 pCt. 100; 26 pCt. 100; 27 pCt. 100; 28 pCt. 100; 29 pCt. 100; 30 pCt. 100; 31 pCt. 100; 32 pCt. 100; 33 pCt. 100; 34 pCt. 100; 35 pCt. 100; 36 pCt. 100; 37 pCt. 100; 38 pCt. 100; 39 pCt. 100; 40 pCt. 100; 41 pCt. 100; 42 pCt. 100; 43 pCt. 100; 44 pCt. 100; 45 pCt. 100; 46 pCt. 100; 47 pCt. 100; 48 pCt. 100; 49 pCt. 100; 50 pCt. 100; 51 pCt. 100; 52 pCt. 100; 53 pCt. 100; 54 pCt. 100; 55 pCt. 100; 56 pCt. 100; 57 pCt. 100; 58 pCt. 100; 59 pCt. 100; 60 pCt. 100; 61 pCt. 100; 62 pCt. 100; 63 pCt. 100; 64 pCt. 100; 65 pCt. 100; 66 pCt. 100; 67 pCt. 100; 68 pCt. 100; 69 pCt. 100; 70 pCt. 100; 71 pCt. 100; 72 pCt. 100; 73 pCt. 100; 74 pCt. 100; 75 pCt. 100; 76 pCt. 100; 77 pCt. 100; 78 pCt. 100; 79 pCt. 100; 80 pCt. 100; 81 pCt. 100; 82 pCt. 100; 83 pCt. 100; 84 pCt. 100; 85 pCt. 100; 86 pCt. 100; 87 pCt. 100; 88 pCt. 100; 89 pCt. 100; 90 pCt. 100; 91 pCt. 100; 92 pCt. 100; 93 pCt. 100; 94 pCt. 100; 95 pCt. 100; 96 pCt. 100; 97 pCt. 100; 98 pCt. 100; 99 pCt. 100; 100 pCt. 100.

Brussel, den 20: Daar de nadeelige berigten gisteren avond hunne uitweiking hadden gedaan, was heden de beurs bijna onbeduidend; de spekulanten wachten de impulsie uit Parijs; de koers der Ardoins was dobberende zonder handel tusschen 25 1/2, 26, 27, 28, en na de notering iets slaauwer, namelijk 26 1/2.

Antwerpen, den 20 Maart: Ardoins 25, 24 1/2 p.; Oude Ujtgast. 7 1/2 p.; Darmst. Loten 23 1/2 g.; Belgie 100 1/2 p. — Wissel: Amst. en Rott. 2 pCt. avans.

Behalve de per telegraaf bekend geworden nederlaag van Evans, werd heden nog gesproken van nadere berigten van Basone van gisteren (per telegraaf over Parijs), volgens welke de nederlaag des Christinos op alle punten volkomen zoude zijn, en de Carlsten van verdedigenderwijze thans aanvallerderwijze te werk gingen. Hier verwekte zulks eenen panischen schrik, en Ardoins, a 25 1/2 geopen, vielen snel tot 24 1/2, hielden zich vrij lang op die hoogte, vervolgens tot 23 1/2 en blijven 24 g. 1/2 p. In eenen langen tijd heeft men aan onze beurs geenen zoo grooten overvloed van stukken opgemerkt, zoo zelfs dat men Ardoins voor de volle renten in prolpgatie gaf. Ook dit droeg veel bij tot de daling.

Amsterdam, den 21 Maart.

Ned. Werk. sch. 2 1/2 pCt. 52 1/2; 5 pCt. 100; Uitgest. Sch. —; Kansbill. 21 1/2; Amort. Synd. 4 1/2 pCt. 93 1/2; 3 1/2 pCt. 76 1/2; Handelsm. 4 1/2 pCt. 183 1/2; Nieuwe dito —.

Frankr. Ins. op het Grootb. —.

Spanje 5 pCt. Nieuwe leening 24 1/2; Passive 7 1/2.

Rusl. Hope 5 pCt. 103 1/2.

Oostenr. Metalliek 99 1/2.

Brazilië 5 pCt. 85 1/2.

Men zou gedacht hebben dat na eene zoo gevoelige daling als de Spaansche fondsen gisteren geleden hebben, die effecten heden ten minste eenige levendigheid zouden vertoonen. Intusschen had het tegendeel plaats; de ongunstige tijdingen van het toneel des oorlogs hebben zich bevestigd; de Antwerpsche notering kwam daarenboven met eene niet minder sterke daling, dan de onze, en echter heeft zich de prijs der Ardoins, daar gemelde berigten reeds gisteren gewerkt hadden, geheel op deszelfs hoogte van gisteren gesouteneerd en blijft ten slotte nog zelfs iets aangenaamer. De handel, zonder uitgebreid te zijn, was nogtans vrij levendig. Terwijl voor Belgische rekening aangehouden veel verkocht werd, merkte men voor binnenlandsche rekening verscheidene koopers op.

In onze binnenl. fondsen was wederom in Integralen tamelijk veel handel. Verscheiden verkoopers deden aanvankelijk den prijs op nieuw eene neiging tot prijsvermindering vertoonen, doch blijft dezelve ten slotte meer gewild. Naar Handelsmaatschappij was wederom eenige vraag.

Laatste prizen ten 5 ure. Integralen 52 1/2; Holl. 5 pCt. 100; Kausb. f 22; Ardoins van 85 £ 24 1/2.